

Nouzovou antikoncepci berou Češky jako výjimečnost

8.4.2015 tyden.cz str. 00 Zdraví

ČTK

Nouzovou antikoncepci pojmají Češky jako něco výjimečného, jako pilulku poslední záchrany po nechráněném pohlavním styku, když musejí řešit nechtěné těhotenství.

Nouzovou antikoncepci pojmají Češky jako něco výjimečného, jako pilulku poslední záchrany po nechráněném pohlavním styku, když musejí řešit nechtěné těhotenství. Od roku 2000 do února 2015 bylo do lékáren dodáno téměř 690 tisíc balení nouzové antikoncepce, zatímco běžnou hormonální antikoncepcí se chrání až 1,3 milionu Češek. Vyplývá to z dat Státního ústavu pro kontrolu léčiv.

Ve volném prodeji jsou dva přípravky, letos k nim přibyl třetí, který dosud byl jen na recept. Žena si je může koupit po dovršení šestnácti let, lékárník ji poučí o podání, rizicích i o tom, že jednou ročně by měla jít na preventivní prohlídku ke gynekologovi.

Česká gynekologická a porodnická společnost podle místopředsedy **Vladimíra Dvořáka** s uvolněním dalšího přípravku do volného prodeje problém nemá. Ten řešila před uvolněním prvních dvou přípravků, kdy se objevily obavy, že když ženy nebudou muset chodit kvůli pilulce ke gynekologovi, zanedbají prevenci a neodhalí se včas některá onemocnění.

První z přípravků Postinor-2 byl na recept od roku 2000, druhý Escapelle od roku 2007, oba byly uvolněny na konci roku 2011. Od roku 2009 byl na recept EllaOne, který od letoška také bude ve volném prodeji.

"Vzhledem k tomu, že v mnoha zemích EU i mimo ni je postkoitální kontracepce dostupná bez předpisu a k nepříznivým změnám tam nedošlo, souhlasili jsme s uvolněním. A potom už je jedno, jestli uvolníme jeden, dva, nebo tři preparáty, protože princip je stejný," řekl Dvořák.

Přípravky obsahují dávku hormonů, která způsobí takové změny děložní sliznice, že je oplodněné vajíčko vypuzeno. Čím dříve se pilulka užije, tím lépe. Ideální je, aby první dávka byla podána co nejdříve po styku. Jako hraniční doba se u přípravků Postinor-2 a Escapelle uvádí 72 hodin, tedy tři dny, a u EllaOne 120 hodin, tedy pět dní. Ženám kojícím a se závažným poškozením jater se použití nedoporučuje.

Zásadní podle Dvořáka je, aby ženu lékárník poučil, že to není trvalá antikoncepce, která se bere pravidelně, ale že je to řešení akutně vzniklé nehody. Měl by ji poučit také o tom, že je vhodné, aby jednou ročně podstoupila preventivní prohlídku u gynekologa. "To znamená, pokud lékárník si plní svoji roli, což věřím, že plní, tak si nemyslím, že by se cokoli stalo, když se preparát uvolní," shrnul.

Pokud není lékárna na dosah, může žena použít tzv. Yuzpeho metodu, vzít si čtyři pilulky určitých typů antikoncepce do 48 hodin po nechráněném pohlavním styku a další čtyři za dvanáct hodin. Spolehlivost je zhruba stejná jako u ostatních postkoitálních přípravků. Pro ženy je to podle Dvořáka bezpečná varianta, je to vlastně nejstarší postkoitální antikoncepce, kterou lékaři ženám dávali, a stále ještě se někde používá.

Antikoncepce poslední záchrany by se neměla užít častěji než čtyřikrát do měsíce. Riziková je pro ženy s onemocněním oběhového systému, žilní trombózou a vysokým tlakem.

Vedlejším účinkem je nepravidelnost menstruačního cyklu, silnější krvácení či špinění mimo menstruaci, mohou také být bolesti břicha, nevolnost, zvracení či vyrážka.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/zdravi/nouzovou-antikoncepci-berou-cesky-jako-vyjimecnost_338986.html